

Informatie over titels en titelmisbruik

"Ik ben geregistreerd als klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog. Hoe moet ik mij nu noemen? Gz-psycholoog en klinisch (neuro)psycholoog? Gz-psycholoog-specialist? Alleen klinisch (neuro)psycholoog?" Veel specialisten worstelen met deze vraag. Hieronder een toelichting op het gebruik van de verschillende beroepstitels.

De wet BIG verbindt aan inschrijving in een specialistenregister het recht op het gebruik van een beschermde beroepstitel. Voor gezondheidszorgpsycholoog-specialisten zijn de beschermde beroepstitels "klinisch psycholoog" en "klinisch neuropsycholoog".

Een correct en consequent gebruik van beroepstitels is van groot belang, zowel voor uzelf als voor de positionering van het specialisme in het algemeen. Immers: de titel is een van de belangrijkste wettelijke voorrechten die verbonden zijn aan registratie als specialist. Als de titels onjuist of niet consequent gebruikt worden, wordt de betekenis ervan uitgehold.

Sommige specialisten vermelden al hun titels: gezondheidszorgpsycholoog (soms afgekort tot gz-psycholoog¹), klinisch (neuro)psycholoog en (indien van toepassing) ook psychotherapeut. Dit is verwarrend. Immers: het creëert een verkeerd beeld van de verhouding tussen deze titels. 'Gz-psycholoog en klinisch psycholoog' is een pleonasme, vergelijkbaar met iemand die gepromoveerd is en zich 'dr. drs.' noemt, of een chirurg die zich 'arts en chirurg' noemt.

Een klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog is per definitie gezondheidszorgpsycholoog. Daarom wordt aangeraden alleen de specialistentitel te gebruiken, dus 'klinisch psycholoog' of 'klinisch neuropsycholoog'. Weliswaar is het zo dat beide titels nog niet erg ingeburgerd zijn. Dat probleem wordt echter alleen maar in stand gehouden als specialisten naast hun specialistentitel ook de titel 'gezondheidszorgpsycholoog' vermelden. Wilt u duidelijkheid creëren over uw kwalificaties en tegelijkertijd bevorderen dat de specialistentitel ingeburgerd raakt, dan kan dit het beste door consequent achter uw naam uw specialistentitel te vermelden, zoals dit ook onder arts-specialisten gebruikelijk is. Dus bijvoorbeeld: "drs. J. Janssen, klinisch psycholoog".

(Eventueel kunt u standaard onder uw naam een korte toelichtende tekst plaatsen, bijvoorbeeld als onderdeel van uw e-mailhandtekening. Bijvoorbeeld: "De klinische neuropsychologie is een wettelijk erkend specialisme van de gezondheidszorgpsychologie. Zie www.fgzpt.nl").

Sommige gz-psycholoog-specialisten gebruiken als titel 'klinisch (neuro)psycholoog-BIG', om duidelijk te maken dat het hier gaat om een wettelijk erkende titel. Ook dit moet afgeraden worden. Het is niet alleen overbodig, maar zelfs contraproductief. Immers: iemand mag zich alleen klinisch (neuro)psycholoog noemen als hij is ingeschreven in het betreffende, door de overheid erkende specialistenregister. De toevoeging '-BIG' suggereert dat er sprake is van een bijzonder type klinisch psycholoog, en dat er ook andere klinisch (neuro)psychologen zijn. Hierbij wordt de zeggingskracht van de titel uitgehold, in plaats van versterkt.

¹ De wet noemt alleen de volledige beroepsnaam als beschermde titel, 'gezondheidszorgpsycholoog' dus. De wet beschermt echter ook het gebruik van "daarop gelijkende beroepsbenamingen". Aangenomen mag worden dat hier ook de benaming 'gz-psycholoog' onder valt, mede gezien het feit dat deze inmiddels algemeen is geaccepteerd en ingeburgerd als synoniem voor 'gezondheidszorgpsycholoog'.

Tot slot nog enkele opmerkingen over bijzondere situaties:

- Veel klinisch psychologen zijn ook psychotherapeut en vermelden deze titel als tweede titel. Juridisch gezien is dit correct. Immers: psychotherapeut is een ander beroep met een eigen register, en gebruik van de titel laat zien dat u ingeschreven bent in dit register. Inhoudelijk gezien is de toevoeging echter overbodig. Immers: de klinisch psycholoog wordt geacht per definitie ook over psychotherapeutische deskundigheid te beschikken. Om die reden zien veel klinisch psychologen bewust af van vermelding van de titel 'psychotherapeut', ook al zijn ze wel ingeschreven in het register van psychotherapeuten.
- Sommige klinisch neuropsychologen volstaan met de aanduiding 'neuropsycholoog'. Zij doen zichzelf daarmee te kort. Immers: iedereen mag zich 'neuropsycholoog' noemen, dus deze titel geeft wel uw vakinhoud aan, maar niet uw status als beoefenaar van het BIG-specialisme. Bovendien is het gebruik van deze afwijkende titel niet bevorderlijk voor de inburgering van de officiële specialistentitel.
- Wie zowel is ingeschreven in het register van klinisch psychologen als in het register van klinisch neuropsychologen heeft het recht beide titels te voeren. Dus: "drs. J. Janssen, klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog."
- Gz-psychologen die in opleiding zijn tot klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog gebruiken vaak de aanduiding 'klinisch (neuro)psycholoog in opleiding' (of 'i.o.'). Dit is niet toegestaan. De Inspectie voor de gezondheidszorg heeft hierover in 2007 een duidelijke uitspraak gedaan naar aanleiding van het gebruik van de titel "bedrijfsarts in opleiding". Daaraan stelt zij dat het gebruik van deze titel niet in overeenstemming is met de strekking van de in de wet BIG opgenomen bescherming van erkende specialistentitels. Artsen die een specialistenopleiding volgen worden aangeduid als 'aios': arts in opleiding tot specialist. Naar analogie hiervan wordt voor gz-psychologen die in opleiding zijn tot klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog de term gios gebruikt: gezondheidszorgpsycholoog in opleiding tot specialist. Psychologen en pedagogen die de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog volgen worden aangeduid als piog: psycholoog/pedagoog in opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog.

Voor reacties en suggesties: registratie@fgzpt.nl